

ת"פ 1978/07/15 - מדינת ישראל נגד האני קראע

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט אלי אברבנאל

ת"פ 1978-07-15

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים (פלילי)
האני קראע
ע"י ב"כ עו"ד ורד בירגר

מאשימה

נגד
הנאשם

פסק דין

כתב האישום והתשובה לאישום

1. נגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של חטיפה לשם סחיטה - לפי סעיף 372 לחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: "החוק"), בכך שבצוותא עם אחרים חטף את המתלונן יליד 2003. בשנת 2012 היה המתלונן קורבן לעבירת מין שעשה בו מחמוד אלקראע (להלן: "מחמוד") דודו של הנאשם, ושבגינה נדון מחמוד ביולי 2014 ל-15 שנות מאסר בפועל.

2. על פי עובדות כתב האישום, ביום 6.3.15 בשעות הערב המאוחרות, הגיע הנאשם בג'יפ שבבעלותו (להלן: "הרכב") למחנה הפליטים X, ביחד עם אחרים ובהם סמיח אלקראע (להלן: "סמיח"), שהינו בן דודו של הנאשם ובנו של מחמוד. סמוך לשעה 23:00, משיצא המתלונן מביתו של בן דודו והלך לכיוון ביתו הסמוך, החליט סמיח לחטוף את המתלונן, כדי להשפיע עליו ועל משפחתו להביא לסיום או לקיצור מאסרו של אביו. בכתב האישום נטען כי סמיח ירד מן הרכב, התקרב אל המתלונן, דחף והכה את בן דודו של המתלונן אשר הלך באותה עת לצדו, תפס בידו של המתלונן ולקח אותו בכוח אל הרכב. עוד נטען, כי משהוכנס המתלונן אל הרכב, החל הנאשם בנסיעה בהוראתו של סמיח, אשר במהלכה הוכה המתלונן בכתפיו ובגבו על ידי סמיח ועל ידי נוסע נוסף. משנחסמה דרכו של הרכב, אחז סמיח במתלונן והחל לברוח איתו מהמקום, אך נתפס בידי אנשים שהתאספו במקום ואשר שחררו את המתלונן מידיו.

3. בתשובתו לאישום מסר הנאשם באמצעות בא-כוחו, כי אין לו עניין בסכסוך שבין סמיח לאביו של המתלונן, וכי הגיע למקום מאחר שסמיח ביקש ממנו לקחת אותו ברכב, בלא שנתן לכך הסבר הקשור במתלונן. לדברי בא-כוחו "הוא ביקש לקחת אותו לסידורים, הנאשם אחרי יום עבודה מאד ארוך, עיף מאוד אבל כטובה לאותו סמיח הוא הסכים לקחת אותו 'טרמפ'... לא היתה לו שום ידיעה לגבי איזשהו רצון של סמיח לבצע עבירה, ואם היתה לו ידיעה כזאת הוא היה מסרב לקחת את סמיח כי הוא לא חשב להיות מעולם חלק משום עבירה... הידיעה וההבנה שסמיח מתכוון לעבור עבירה נולדה בראשו ובנשמתו של הנאשם רק

כאשר סמיח הביא את הקטין, הכניס אותו לרכב או אז התנפלו עשרות של אנשים על הרכב והנאשם היה במצב מחשבתי מוצדק, לא היתה לו טעות, שאם לא יברח מהמקום הוא יכול למות. התחילו להתנפל על הרכב בצורה שגרמה לו לפחד על חייו ולכן הוא מסכים שהוא נסע בבריחה ביחד עם הרכב עד ההזדמנות הראשונה שהוא יכול היה לעצור ולברוח מהרכב... זה נכון שהוא נהג כאמור בסעיף 4. יחד עם זאת, לא היה לו, ולו לרגע, כוונה לפגוע במתלונן וברגע שהוא הבין את הכוונה של סמיח, בלתי אפשרי היה להפסיק את האירוע באופן מיידי בגלל חשש לחייו ורכבו, אבל ברגע שאפשר היה לעשות את זה, זה מה שהוא עשה".

ראיות המאשימה

4. לאחר שחוקר הילדים התיר את עדותו, העיד המתלונן, כשהנאשם אינו נוכח באולם וצופה בעדות באמצעות ועידת וידאו. המתלונן סיפר כי סמוך לאחר שיצא מבית בן דודו, התקרב אליו סמיח, ולאחר שדחף את בן דודו, הרימו והביאו במהירות אל ג'יפ שחנה במקום, זאת כשהמתלונן צועק לעזרה. לדבריו באותה עת נכחו ברחוב אנשים רבים. לטענתו במהלך הנסיעה סמיח הכה אותו בגבו. המתלונן טען כי הנסיעה ארכה כרבע שעה.

5. אביו של המתלונן, העיד בכאב רב על התקופה הקשה שעוברת משפחתו בשל ההליך הפלילי המתנהל בעניינו של מחמוד, ומסר בפירוט רב על התנכלות שממנה סובלים בני משפחתו מבני משפחתו של מחמוד, אשר הגיעה לשיאה באירוע החטיפה ובהפרת הסכם "סולחה" שנערך בין המשפחות. האב טען כי אינו יודע דבר על מעורבותו של הנאשם באירוע ולא היה בידו למסור פרטים רלוונטיים בשאלה שבמחלוקת. לדבריו בעת האירוע שמע צעקות מהרחוב ומהן למד על חטיפת בנו. הוא ירד אל הרחוב והוסע על קטנוע על ידי אדם שאינו מכיר, עד שהגיע למקום שבו פגש את בנו.

6. דיה אבו סנינה העיד, לאחר ריענון זכרונו מהודעה שמסר בחקירה, כי ראה את אירוע החטיפה במו עיניו, כשגבר הרים בידיו ילד והכניסו לג'יפ. לדבריו מיד לאחר מכן הצטרף למרדף אחר הג'יפ, אשר ארך כחצי שעה בשל פקק תנועה שנוצר במקום ובסיומו חסם העד במכוניתו את נתיב הנסיעה של הג'יפ, והדבר גרם להתנגשות חזיתית של הג'יפ ברכב שבו העד נהג. בשלב זה לטענתו יצא נוסע מהג'יפ, וריסס לכל עבר בגז פלפל. בהודעה שמסר במשטרה כחודשיים וחצי לאחר האירוע, אשר הוגשה מטעם ההגנה, סיפר העד כי ראה את האירוע ברצף אחד - ג'יפ מגיע לרחוב, אדם יורד ממנו, לאחר שהוא תופס את המתלונן הוא "זורק אותו לג'יפ" והג'יפ נוסע במהירות מהמקום (נ/1). העד הוסיף ומסר בהודעתו כי נסע אחר הג'יפ תוך שמירה על קשר עין רצוף עמו ולבסוף חסם באמצעות רכבו את הג'יפ "אז נהג הג'יפ נכנס ברכב שלי חזיתית ואחד שישב בג'יפ...ריסס בגז פלפל באוויר, הג'יפ התנגש בלא היה לו איפה לברוח יותר, ירדתי מהרכב שלי, יונדאי, והגעתי לג'יפ שממנו ירדו 4 אנשים כולל הנהג, אחד מהם סחב את רמי לכיוון ההר ואני השתלטתי על אחד מאלה שירדו וממש הלכתי מכות אתו עד שנרגע הגיעו עוד אנשים ולקחו אותו בחור והסגירו אותו לרשות מה שהבנתי".

בעדותו טען העד פעמים אחדות כי אינו זוכר את הפרטים, שינה את גרסתו בכמה פרטים ובין היתר טען כי לא אירעה התנגשות חזיתית, כי לא ראה פעולת ריסוס בגז פלפל, כי לא השתלט על מי מנוסעי הג'יפ וכי האירוע התרחש בשעות 18:00-19:00 לערך (אין חולק כי האירוע התרחש סמוך לשעה 23:00).

בשלב הסיכומים, התעלמה המאשימה מעד תביעה זה ולא ביקשה לבסס ממצאים על דברים שמסר בעדותו או בהודעתו האמורה.

7. אחמד שמאסנה העיד כי שמע צעקות, והבחין לראשונה בג'יפ האמור כשזה היה כבר בנסיעה. לדבריו הוא הגיע בתום האירוע סמוך לבניין שבו הוחזק סמיח.
8. גם אחמד עלקם מסר עדות דומה. במהלך עדותו ביקשה המאשימה להגיש את הודעתו לפי סעיף 10א לפקודת הראיות (נוסח חדש), תשל"א-1971. ההודעה הוגשה על תנאי, בכפוף לעדותו של גובה ההודעה, אך בסופו של דבר משלא נמסרה עדותו של איש המשטרה, לא ביקשה המאשימה לעשות שימוש בהודעה זו.
9. עו"ד מדחאת דיבה מסר כי כשהיה בביתו, שמע צעקות מהרחוב, יצא אל מרפסת ביתו ומשהבין כי מדובר בחטיפת ילד, טלפן למשטרה והודיע על כך. לדבריו נסע במכוניתו עד שנחסם בפקק תנועה, וכן מסר כי הבין כי החוטף נלכד והובא לבניין סמוך. מרישום המשטרה ת/4 עולה כי עו"ד דיבה טילפן למשטרה בשעה 23:11 והודיע כאמור. מהרישום עולה כי ההודעה הטלפונית האמורה נמסרה לאחר שהעד הגיע עם רכבו לסביבת הבניין שאליו הובא החוטף.

פרשת ההגנה

10. בעדותו בבית המשפט חזר הנאשם על גרסתו האמורה ביתר פירוט. לדבריו נענה בחוסר רצון לפנייתו של סמיח, אשר ביקש ממנו לסייע לו בגביית כסף מאדם בעתנא או בקבלת כבש ממנו במקום זאת. לדבריו סמיח פנה אליו והוא הסכים להגיע למקום רק בשל היכרותו את השכונה ואת תושביה, שהיה התגורר במקום שנים רבות. רק במקום האירוע שמע הנאשם לראשונה על "בעיה אצל אבא שלו". לדבריו הוא הופתע מהשינוי בתכנית וממעשיו של סמיח: "פתאום אני שומע סיפור אחר, הוא סיפר לי משהו ואני הגעתי לסיפור אחר... אז אמרתי לו שזה לא מעניין אותי והוא אומר אני רוצה לשאול רק את הילד אז אמרתי לו שיש את האבא של הילד ואתה יכול ללכת לאבא שלו, הילד, אתה לא קשור אליו, הוא אומר לי לא, אני אדבר עם הילד אז אני מיד עליתי לרכב, פתאום אני רואה את הילד יורד ואומר לי שזה הילד... פתאום רואים את הילד, אני עולה לרכב, רוצה לעלות לרכב ופתאום אני רואה שנכנסים אנשים, צעקות, כל הסיפור, אני הדלקתי את האוטו, לקח לו כמה שניות להידלק ופתאום יש ילד, פתאום יש צעקות, אנשים... אתה יודע, זה בית ליד הבית, אנחנו בתוך השכונה, איך שראיתי את המקרה הזה, רק רציתי לנסוע, נסעתי כמה מטרים, אני לא זוכר בדיוק, לא מצאתי אף אחד בדרך, אחרי כולם היו, עצרתי, הורדתי אותם מהרכב שלי, סגרתי את הרכב... הוא לא היה רוצה לחטוף אותי, הוא רצה לדבר איתו, ככה הוא אמר לי, אמר אני רוצה לדבר עם הילד אז אמרתי לו אל תדבר עם הילד, תדבר עם אבא שלו, הוא אומר לי לא, אני אבין מהילד מה הבעיה, אמרתי לו אם הילד, אם אתה מדבר עם הילד אז שלום על ישראל, אני הולך, עליתי לרכב שלי, אני מניע ופתאום אני שומע צעקות... אני רציתי חאלס, לעזוב אותו ולצאת, יעני, אני לא חושב מה קורה, אני רציתי לעזוב אותו..."

לדברי הנאשם, בעת שהוא הניע את הרכב התאספו אנשים רבים במטרה להציל את המתלונן והוא חשש לחייו. בשל כך התרחק מהמקום בנסיעה, כשעמו ברכב סמיח, הנוסע הנוסף והמתלונן.

הנאשם העיד כי הזעיק את אחיו כדי שיייע לו לצאת מהמקום וכדי שייסעו לתחנת המשטרה כדי לספר על ההתרחשות.

בחקירתו הנגדית הכחיש הנאשם את הטענה כי נסע עם הילד דרך ארוכה ואמר: "... אני נסעתי, איפה הפינה

הראשונה שאני יכול להיפטר מכל העניין הזה, עצרתי, הורדתי אותם...". משעימתה אותו ב"כ המאשימה עם דברים שמסר בהודעתו, מהם עולה כי הילד נסע ברכבו פרק זמן של כמה דקות, השיב: "אני אומר לך שזה לא מדויק, כמה דקות, אני ניסיתי להוריד את הילד כמה שיותר מהר, פתאום אני שומע אנשים באים, פתאום אני שומע את כל ה... תשמעי, גברתי, אני לא מדויק ולא הייתי רוצה שדבר כזה יקרה לי ברכב ואין לי, אין לי מה שיהיה לי דבר כזה."

בהודעתו מסר הנאשם: "נסעתי כמה מטרים ואז עצרתי" (ת/9 עמ' 3).

11. הנאשם העיד מטעמו את סמיח, המרצה כיום מאסר בגין חלקו בחטיפת המתלונן. סמיח טען בעדותו כי הוא לא תכנן לחטוף את המתלונן ואישר כי הפתיע את הנאשם כשהביא את המתלונן אל הרכב. בין היתר העיד סמיח כלהלן:

"...מתי שראיתי אותו בכביש, אמרתי הנה, זה הילד שאמר על אבא שלי שעשה ככה וככה, אמרתי להאני בוא נדבר איתו, הוא אמר לי עזוב אותך, ילד קטן, מה אתה רוצה לדבר איתו? הוא אמר לי שזה לא טוב לדבר עם ילד קטן, בשביל מה? תדבר עם אבא שלו, באמת, אני עשיתי טעות גדולה ואני משלם, עכשיו אני בבית סוהר, הפסדתי שנתיים מהחיים... רציתי לדבר איתו, הוא ברח, אמרתי לו בוא, אני רוצה לדבר איתך... כן, תפסתי אותו ככה, אמרתי לו בוא, אני רוצה לדבר איתך, מה אבא שלי עשה?... והוא רצה לברוח אז שמתי אותו באוטו, יעני, לא במכות, לא בכוח, באמת, שום מכות, שום כוח, ילד קטן, 11 שנה, לא יודע, 12 שנה..."

לדבריו לא שיתף את הנאשם ברעיון לחטוף את המתלונן ואף לא תכנן זאת בעצמו. הוא הוסיף כי מיד לאחר שהמתלונן הוכנס לרכב, התאספו רבים סביבו "תפסו אותנו, רצו לסגור על הג'יפ, האני אמר לי תיקח את הילד, תיתן לי לברוח מפה, אתה סיבכת אותי, אתה עשית לי בלגן, עשית לי בעיה גדולה". לדבריו אם הנאשם וסמיח היו יוצאים בעיתוי זה מהרכב הנוכחים היו הורגים אותם. סמיח הוסיף כי הרכב נסע מרחק קצר ביותר "וואלה, לא זוכר, אולי 10 מטר, פחות, לא זוכר בדיוק, באמת". וכי הנאשם עצר ביוזמתו את הרכב והורה לו לרדת ממנו. להערכתו הנסיעה ארכה שניות ולא יותר מכך.

דיון והכרעה

12. חטיפתו של המתלונן בן ה-12, ששנים אחדות לפני כן היה קורבן לעבירת מין חמורה שעשה בו מחמוד, הינה מעשה חמור ואכזרי. אין חולק כי סמיח התכוון באמצעות החטיפה להביא, בדרך כלשהי, להקלה בדינו של אביו. על מעשה זה נדון סמיח לשלש שנות מאסר בפועל.

השאלה היחידה שבמחלוקת היא מהו חלקו של הנאשם במעשה חמור זה.

13. אין חולק כי הנאשם הגיע ברכבו למקום העבירה כשעמו סמיח ואדם אחד נוסף לפחות, וכי סמוך לאחר שהמתלונן הוכנס לרכב, הסיע הנאשם את הרכב עד שעצר ומהרכב ירדו כל נוסעיו, וכי סמיח ניסה להימלט מהמקום בשלב זה כשהוא אוחז במתלונן. אין חולק עוד כי בשלב זה המתלונן חולץ בידי העוברים והשבים והועבר אל בניין בשועפט, שבסמיכות אליו התקהלו אנשים רבים כשהם נסערים מהאירוע.

14. בכתב האישום נטען כי בתום האירוע הרכב "נחסם על ידי רכבו של דיאא טהא, אשר רדף אחריו ממקום החטיפה, ובאין מוצא אחר התנגש הנאשם ברכבו של דיאא..." בתום שמיעת הראיות התברר

כי טענה זו לא הוכחה ובסיכומיה (ע' 179) חזרה בה המאשימה מטענה זו ואישרה את טענתו של הנאשם ולפיה עצר את הרכב מתוך בחירתו לעשות כן, וכי היה בידו להמשיך ולנסוע אילו רצה בכך. לעובדה זו חשיבות רבה, לצורך ההכרעה בשאלת חלקו של הנאשם באירוע.

15. עוד התברר במהלך שמיעת הראיות, כי אין בידי התביעה להוכיח, ברמת הוודאות הנדרשת, את מרחק הנסיעה מהנקודה שבה המתלונן הועלה לרכב ועד למקום הורדתו מהרכב, ובהתאם לכך את פרק הזמן שבו שהה המתלונן ברכבו של הנאשם. המאשימה אף לא הביאה ראיה להוכיח את טענתה בכתב האישום ולפיה האירוע הסתיים "בסמוך לגדר של ענאתה".

16. המאשימה טענה בסיכומיה, כי חלף פרק זמן של כעשר דקות, מרגע החטיפה ועד לעצירת הרכב ושחרורו של המתלונן, כשהיא מפנה לצורך כך לעדותו של המתלונן.

אין די בדבריו של המתלונן כדי לבסס ממצא כאמור ברמת הוודאות הנדרשת. המתלונן היה נתון בפרק זמן זה בסערת רגשות גדולה ואין לבסס עליו ממצא בדבר הערכת זמן.

זאת ועוד, המאשימה הגישה תצלום אוויר המשקף את מסלול הנסיעה של הרכב לשיטתה (ת/6). תצלום האוויר הוגש ללא ציון קנה מידה, וללא התייחסות של עד המסוגל להסביר באופן מבוסס את מהלך הנסיעה באמצעות התצלום. עדי התביעה שבפניהם הונחו התצלומים התבוננו בהם והתקשו להתייחס אליהם.

מעיון בתצלום, המשקף כאמור את מהלך הנסיעה לשיטתה של המאשימה, עולה כי הנאשם הסיע את הרכב מרחק לא רב. מדובר בקטע כביש באזור עירוני, שלאורכו עשרות בתים בלבד. מדבריהם של עדי התביעה עולה כי נסיעת הרכב היתה מהירה ורצופה ומכאן שאין לשלול את טענת הנאשם ולפיה הנסיעה בקטע הכביש הקצר ארכה פרק זמן שאינו עולה על עשרות שניות.

בעדותו טען הנאשם כי נסע מרחק קצר: "איפה הפינה הראשונה שאני יכול להיפטר מכל העניין הזה, עצרתי, הורדתי אותם...". ובהודעתו: "נסעתי כמה מטרים ואז עצרתי". המאשימה הפנתה להודעתו של הנאשם, ובה מסר כי המתלונן היה ברכבו פרק זמן של "שתי דקות לערך" - זאת כשהוא כולל בפרק זמן זה את כניסתו של המתלונן לרכב, את פרק הזמן שחלף עד שהצליח להניע את הרכב, ואת זמן הנסיעה (ת/9). בעדותו הסתייג הנאשם מדברים אלה ומסר בחקירתו הנגדית כי "זה לא מדויק". בהקשר זה יש להזכיר כי בניגוד לחוק סדר הדין הפלילי (חקירת חשודים), תשס"ב-2002, חקירתו של הנאשם לא הוקלטה - זאת לדברי עדי התביעה בשל תקלה טכנית, ומכאן שבפני בית המשפט רישום של דברי הנאשם בהודעה בלבד. גם אם דברי הנאשם נרשמו במדויק בהודעתו, אין לראות בהם סתירה בדבר משכו של אירוע מסעיר שכזה. נזכיר עוד כי החקירה נערכה בעברית; הנאשם מבין עברית ומסוגל להתבטא בעברית, אך אין חולק כי הוא מתקשה בה וכי שפת אמו ערבית. הנאשם לא זומן לחקירה נוספת על זו שנערכה בליל האירוע ושעל נסיבותיה אעמוד בהמשך.

סמיח תמך בגרסת הנאשם וטען כי הנאשם נהג כעשרה מטרים בלבד וכי הנסיעה ארכה זמן קצר ביותר.

עדותו של סמיח רחוקה מלהיות מהימנה ומדויקת. היא נמסרה מתוך אינטרס ברור לסייע לעניינו של הנאשם, וסמיח אף לא היסס להפריז בטענתו האמורה לפיה הנאשם התרחק כעשרה מטרים בלבד עד שהג'יפ נעצר.

ישי להיזהר גם בדבריו של הנאשם, שלו אינטרס ברור להקטין את חלקו באירוע.

עם זאת, בהיעדר ראיה אמינה אחרת, יש לצאת מההנחה המקלה עם הנאשם, המתיישבת היטב עם נתונים אובייקטיביים, ולפיהם המתלונן הוסע בג'יפ מרחק עשרות מטרים, נסיעה שארכה פרק זמן קצר ביותר ואשר

משכה לא הגיע לדקה.

להשלמת התמונה יש לציין כי חלק מעדי התביעה התייחסו בדבריהם לבניין שאליו הובא סמיח לאחר האירוע. ההגנה טענה כי מדובר במקום המרוחק מנקודת הירידה מהרכב והמאשימה לא הפריכה טענה זו. מכאן, שאין ללמוד על מרחק הנסיעה על פי מיקומו של הבניין, שגם עליו לא הובאו ראיות ברורות.

17. אין חולק כי הנאשם לא תכנן את מעשה החטיפה וכלל לא היה מודע לתכנית כאמור, בטרם הגיע למקום.

18. המאשימה טוענת כי הנאשם ראה ממקום ישיבתו ברכב את סמיח האוחז במתלונן ומוביל אותו אל הרכב, שהרי עוברי אורח שהיו במקום הבחינו בכך. הנאשם חולק על כך וטוען כי רק עם הכנסתו של המתלונן אל הרכב הוא הבחין בו לראשונה כשהוא מוחזק בידי סמיח. טענתו זו של הנאשם לא הופרכה.

19. אין חולק, כי סמוך לאחר האירוע הגיע הנאשם לתחנת המשטרה שבמגרש הרוסים וביקש לדווח על האירוע, וכי כבר אז, בהזדמנות ראשונה, מסר בהודעה מפורטת את גרסתו המלאה. הנאשם עשה זאת ביוזמתו. לטענתו מנקודת עצירת הרכב טילפן אל אחיו כדי שיחלץ אותו מהמקום וכדי שישע אותו לתחנת המשטרה. הנאשם העדיף שלא לעשות שימוש בג'יפ שלו מתוך חשש כי הדבר יעורר תגובה בקרב הנוכחים במקום. לפיכך הוא הותיר את הג'יפ כשהוא חונה במקום ונסע ברכבו של אחיו.

אחיו של הנאשם העיד ואישר כי הנאשם טלפן אליו מבוהל והזעיק אותו למקום. לדבריו כבר בשיחה זו סיפר לו הנאשם את גרסתו האמורה. לדבריו, הוא הסיע את הנאשם לבקשתו לתחנת המשטרה במגרש הרוסים ומשם, בהוראת השוטרים, הסיעו לתחנת המשטרה בנווה יעקב. יצוין כי בשום שלב לא עשתה המשטרה ניסיון לבדוק התקשרויות ומסרונים ממכשיר הטלפון של המתלונן ואליו, כדי לאשר או להפריך את גרסתו בנוגע לטיב התקשורת שלו עם סמיח בליל האירוע, ולטיב התקשרותו עם אחיו. כמו כן, אף שהנאשם מסר גרסה מפורטת באותו הלילה ובה ציין את מקום חניית הרכב, המשטרה לא טרחה להגיע אל הרכב בימים שלאחר מכן כדי לבדוק אותו.

20. כטענתה של המאשימה, מגרסתו של הנאשם עולות תמיהות אחדות. את השתתפותו באירוע התקשה להסביר. בהודעתו ובעדותו בבית המשפט טען כי סמיח ביקש את עזרתו לעניין גביית חוב, ולחלופין לעניין קבלת כבש. כך או אחרת, יש קושי לקבל את הטענה שאדם עסוק, אב לשישה, יצא מביתו בשעת לילה ויסע מרחק נסיעה לא קצר כדי לסייע לבן דוד שעמו הוא מצוי בקשר רופף, כפי שתאר הנאשם בעדותו, והכול כדי לסייע לו בעניין של מה בכך. המאשימה הצביעה על פערים בין גרסאותיו של הנאשם בעניין זה, ובין גרסאותיו של סמיח.

21. ואולם, לעניין זה משקל מוגבל, שהרי כאמור אין חולק כי הנאשם לא היה שותף לתכנית עבריינית בטרם יצא מביתו וכי לראשונה הבין את המתרחש ממש בעת האירוע.

22. לטענת המאשימה, די בכך שהנאשם הסיע את המתלונן מרחק, ולו קצר ביותר, כדי לגבש את יסודות עבירת החטיפה, שהרי הנאשם הוא שישב ליד ההגה והוא שביצע בנהיגתו את מעשה החטיפה. לטענתה, אף שהנאשם הופתע מההתרחשות, מרגע שהמתלונן הוכנס לרכבו היה עליו להימנע מלהסיע את הרכב ולפעול ככל יכולתו כדי לשחרר מיד את המתלונן. תחת זאת, טוענת המאשימה, הנאשם בחר להסיע את הרכב אל מקום אחר, ובכך התגבשו יסודות העבירה שבה הוא הואשם.

23. ההגנה טוענת כי לא היה די בפרק הזמן הקצר שבו שהה המתלונן ברכבו של הנאשם, כדי לאפשר לו לגבש את היסוד נפשי הנדרש לעבירת החטיפה. זאת ועוד, ב"כ הנאשם אף טוענת, כי לנאשם עומדים סייגי ההגנה העצמית או הכורח, שהרי הוא נהג כפי שנהג כדי להציל את עצמו מתקיפתם של רבים שהתקרבו אל רכבו מיד לאחר שהמתלונן הוכנס לתוכו. ב"כ ההגנה לא פירטה טענה זו והמאשימה לא ביקשה להגיב לה.

24. את טענת הכורח יש לדחות על הסף, שהרי לא הונחה תשתית עובדתית מצדו של הנאשם, ולפיה נהג את הרכב ממקום החטיפה אל מקום העצירה בשל ציווי של אחר "תוך איום שנשקפה ממנו סכנה מוחשית של פגיעה חמורה בחייו, בחירותו, בגופו או ברכושו, שלו או של זולתו, ושאנוס היה לעשותו עקב כך".

25. אשר לטענת ההגנה העצמית - לטענתו של הנאשם, הנתמכת באופן מלא בדבריו של סמיח, ובאופן פחות מובהק בדבריהם של אחרים, בנקודת החטיפה נכחו אנשים רבים, אשר הגיבו מיד לצעקותיו של המתלונן לעזרה והתקרבו אל הג'יפ כדי לחלץ אותו ממנו. ההגנה טוענת כי לנאשם היה ברור כי הוא נמצא בסכנה מוחשית לפגיעה בחייו, בגופו וברכושו (הג'יפ שבו נסע), בשל תקיפה שלא כדין, ולפיכך פעל כפי שפעל כדי להדוף תקיפה צפויה זו.

26. לא ניתן לקבל טענה זו של הנאשם. אין די בחששות מעורפלים מסוג זה כדי לבסס טענה לסכנה מוחשית כאמור. הנאשם אכן נקלע, שלא מרצונו, למצב בלתי נעים, ויתכן אף שחשש כי הנוכחים במקום יטילו בו דברים קשים, משום שלא ישכילו להבחין בין חלקו של סמיח באירוע לבין חלקו שלו. מכאן ועד לעמידה בסכנה מוחשית לחייו, לגופו ולרכושו, המרחק רב.

27. עם זאת, אף אם סייג ההגנה העצמית אינו עומד לנאשם, העובדות המפורטות לעיל רלוונטיות לשאלת מידת יכולתו לגבש את היסוד הנפשי הנדרש לעבירה. ספק רב אם במהלך הנסיעה הקצרה, כשהוא נסער ואובד עצות, הספיק הנאשם להבין נכונה את טיבו של האירוע ולהבין כי הוא נותן את ידו למעשה חטיפה. ומכאן שספק אם התגבש בו היסוד הנפשי הנדרש לצורך הרשעה בעבירה זו. יש להניח כי בפרק הזמן הקצר שבו מדובר, עשרות שניות בסך הכול, הבין הנאשם כי הסתבך בעניין שלא בחר להשתתף בו. עשרות שניות בלבד חלפו עד שהנאשם התעשת, עצר את הרכב מתוך בחירה שלו ובכך הביא את האירוע לסיומו, מרחק עשרות או מאות מטרים בלבד ממקום החטיפה.

28. לא נכון יהיה להתעלם מהעובדה כי האירוע, שנכפה על הנאשם, התרחש במהירות רבה וכי הנאשם, אדם נורמטיבי ובעל עבר נקי, היה באותה עת במצוקה של ממש והתקשה לקבל החלטה נכונה בנסיבות אלה. מדובר באירוע מפתיע, קצר, שבו ספק רב אם הנאשם הספיק לגבש את הכוונה לחטוף את המתלונן.

29. הגעתו המהירה של הנאשם למשטרה ומסירת גרסתו המלאה בהזדמנות ראשונה וביוזמתו, מתיישבים היטב עם מסקנות אלה.

סוף דבר

אשמתו של הנאשם לא הוכחה ולפיכך אני מזכה אותו מהאישום.

ניתן היום, ל' שבט
תשע"ז, 26 פברואר
2017, בהעדר
הצדדים.
אלי אברבנאל, שופט